

عنوان مقاله:

تصویرسازی چهره دشمن در نفثالمصذور

محل انتشار:

چهارمین همایش ملی متن پژوهی ادبی نگاهی تازه به متون تاریخی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

حسین فقیهی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه الزهرا تهران

عصمت دریگوند - دانشجوی دکتری دانشگاه الزهرا تهران

خلاصه مقاله:

صنایع ادبی و آرایه‌های بدیعی و بیانی، از جمله عواملی است که با تصرف در کلام و نثر و آثار ادبی می‌تواند تاثیر بسزایی در نفوس بگذارد و از طریق تحریک عواطف باعث منقلب شدن آن گردد. در این میان تصویرسازی یکی از پرکاربردترین این صنایع بوده است که هدف نهایی از آن نیز به‌کارگیری خیال و عاطفه و تاثیر در احساسات افراد است. چراکه مبحث تصویر و خیال مختص قلمرو ادبیات نیست و در روانشناسی و سایر علوم نیز به کار گرفته می‌شود. خیال و تصویرآفرینی در متون ادبی از دیرباز عنصری بسیار مهم و تاثیرگذار به حساب می‌آمده و تاکنون ادامه دارد. در این میان نثر مصنوع به سبب ماهیت پیچیده و دیریابش، بیشترین بهره را از تصویرسازی برده است. کتاب نفثالمصذور به عنوان یکی از بارزترین آثار این سبک به طبع، بی نصیب از این صنعت ادبی نیست و نویسنده آن، شهابالدین محمد خرنیزی نسوی، با توجه به موقعیت زمانی خود در قرن هفتم و دیدن فجایع به بار آمده توسط مغولان، تصویرآفرینی را به عنوان یکی از اصلیت‌ترین صنایع برای بازگو کردن وقایع و حوادث ناگوار و بلاهای نازل شده به واسطه این دشمن، یعنی: مغولان به کار گرفته است و تصاویر بسیار زیبایی خلق نموده است. هر چند گاهی تصاویر دشواریاب است و تصنع را به حد کمال میرساند. در این پژوهش با بهره‌گیری از شیوه تحلیلی- توصیفی، سعی بر آن است که به ویژگیهای منحصر به فرد این نوع تصویر (چهره دشمن در نفثالمصذور) اشاره شود. با توجه به بررسیها به نظر میرسد نویسنده توانسته چهره دشمن را در عین رعب و وحشتآور بودن، موجبی برای یاس و ناامیدی و دلمردگی و روی آوردن به انزواطلبی در میان مردم قرار دهد.

کلمات کلیدی:

تصویر، خیال، مغول، نفثالمصذور، نثر مصنوع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/700357>

